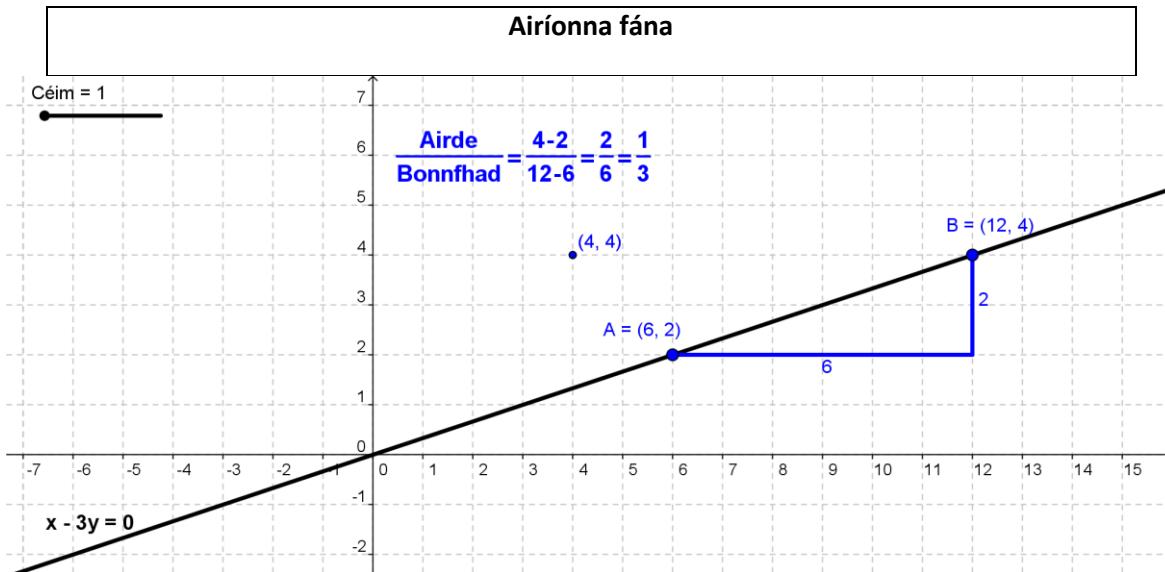

Gníomhaíocht Daltaí: Fána

Déan in éineacht leis an gcomhad idirghníomhach “Fána” ar CD an Dalta.

Athraíonn an sleamhnóir “Céim” an fhaisnéis ar an scáileán.

I dtosach báire, socraigh an sleamhnóir ag “Céim = 1”

1. Breacadh líne: $x - 3y = 0$. Féachaimis ar dhá phointe ar an líne sin: (3,1) agus (9,3).

Má tá tú chun imeacht ó (3,1) go dtí (9,3) cé mhéad aonad suas a théann tú? _____

2. An AIRDE a thugtar ar an uimhir sin. Tá an AIRDE cothrom le _____

3. Chun imeacht ó (3,1) fad le (9,3), cé mhéad aonad trasna a théann tú? _____

4. An BONNFHAD a thugtar ar an uimhir sin. Tá an BONNFHAD cothrom le _____

5. An cóimheas idir an AIRDE agus an BONNFHAD, sin an FHÁNA.

$$\text{Fána} = \frac{\text{Airde}}{\text{Bonnfhad}} = \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$$

6. Féach na pointí sin arís: cé na luachanna a chuireann tú i gcomparáid chun an AIRDE a oibriú amach? _____
_____

7. Féach na pointí arís: cé na luachanna a chuireann tú i gcomparáid chun an BONNFHAD a oibriú amach? _____
_____

8. Sleamhnaigh “Céim” fad le 2.

Sleamhnaigh an dá phonc ghorma anonn thar dhá phonc dhubha. Déan nóta den fhána, agus triail an cleas céanna ar dhá phonc dhubha eile. Céard a thugann tú faoi deara faoin bhfána idir aon dá phointe ar an líne?

_____

_____

9. Sleamhnaigh “Céim” fad le 3. Tarraing na poncanna dearga agus déan línte nua a chlaonann in airde ó chlé go deas. Céard is féidir a rá faoi fhána na línte sin uile?
- _____
- _____

10. Tarraing na poncanna aris agus déan línte a chlaonann síos ó chlé go deas. Céard a thugann tú faoi deara faoi fhána na línte sin uile?
- _____
- _____

11. Mura gclaonann líne suas ná síos, cén fhána atá inti? _____

12. Má choinnionn tú an airde mar an gcéanna agus má mhéadaíonn tú an bonnfhad,
céard a tharlaíonn don fhána?

---

13. Má choinnionn tú an bonnfhad mar an gcéanna agus má mhéadaíonn tú an airde,
céard a tharlaíonn don fhána?

---

14. Má choinnionn tú an airde mar an gcéanna agus má laghdaíonn tú an bonnfhad,
céard a tharlaíonn don fhána?

---

15. Má choinnionn tú an bonnfhad mar an gcéanna agus má laghdaíonn tú an airde,
céard a tharlaíonn don fhána?

---

16. Sleamhnaigh “Céim” fad le 4, 5, 6 etc. agus ionramháil na sleamhnóirí chun an fhána
idir an dá phointe a tugadh duit a oibriú amach. **Nótáil:** Is féidir “Leid” a thiceáil má tá tú i
sáinn, ach b’fhiú roinnt de na ceisteanna a dhéanamh as do stuaim féin freisin.